

School Gardening
Resources

PRIMARY LEVEL

BORD BIA
IRISH FOOD BOARD

Garraíodóireachta Uirbeacha

Spásanna beaga

Am na Bliana

Is féidir é seo a dhéanamh am ar bith den bhliain (Meán Fómhair go Márta más féidir).

Aidhm

Glasraí a fhás i spásanna beaga nuair nach bhfuil féar ná spás beag ann do ghairdín níos mó.

Cross Curriculum Relevance

SESE: Dúile beo, feacht & cúram comhshaoil

Mata: Tomhas, comhaireamh, meastachán, taifeadadh, foghlaim ghníomhach

Litearthacht: Scríbhneoireacht, litriú

Ealaín: Ag déanamh comharthaí, coimeádáin phéinteála

Curacclam Neamhfhoirmiúil: Food Dudes, Bia Sláintiúil, Discover Primary Science

1 Nótaí

- ★ D'fhéadfadh limistéir choíncreite a bheith níos foscúla agus níos teo agus mar sin is féidir leo cineálacha plandaí níos coimhthíocha a fhás.
- ★ * Beidh níos mó cúraim agus níos mó uisce ag teastáil ó phlandaí a fhástar i gcoimeádáin.

2 Smaointe do thionscadail ghairdín

- ★ Ceapóga ardaithe
- ★ Bláthchiseáin chrochta
- ★ Ballaí beo
- ★ Potaí agus coimeádáin (bairillí, folcadáin, drumáí meaisín nócháin, buataisí srl)
- ★ Gairdíní dín
- ★ Gaothráin chrann torthaí agus crainn le balla (i gcoinne ballaí)
- ★ Plandaí crochta agus plandaí dreaptha

3 Tionscadail shamplacha

Ceapóg Ardaithe

- ★ Féach bileog tacaíochta cheapóg ardaithe le haghaidh sonraí.
- ★ Déan cinnte go bhfuil doimhneacht na ceapóige ardaithe 225mm le haghaidh coinneáil uisce domhain maith agus forbairt fréimhe.

Prátaí i mboinn

Acmhainní:

Boinn, 3 phrátaí síl, múirín/ithir, uisce

Modh

- ★ Cuir bonn amháin ar an talamh agus líon le múirín/hithir.
- ★ Cuir na prátaí síl isteach sa bhonn.
- ★ Nuair a thosaíonn duilleoga ag taispeáint, cuir bonn eile leis agus clúdaigh le níos mó ithrigh / múirín.
- ★ Lean ort ag cur boinn leis i rith an tséasúir fáis agus an fhómhair nuair a fhaigheann bairr an phlanda bás.

Leitís agus Bosca Fuinneoige Bláthanna

Acmhainní

Bosca fuinneoige nó coimeádán, síolta leitís, síolta bláthanna, múirín / ithir, uisce.

Modh

- ★ Líon coimeádán le hithir/múirín.
- ★ Cuir na síolta go díreach isteach san ithir nó i bpotáí agus trasphlandáil isteach sa choimeádán nuair a fhástar iad.
- ★ Cuir lipéid ar na síolta ar fad.
- ★ Bain an leitís nuair a bhíonn sé réidh agus ith.
- ★ Bain bláthanna marbha chun am bláthanna a uasmhéadú.

Sláinte agus Sábháilteacht

- ★ Cinntigh go bhfanann gach dalta laistigh den ghrúpa.
- ★ Bain úsáid as uirlisí go sábháilte.
- ★ Cinntigh go níonn daltaí a lámha tar éis seisiún garraíodóireachta.
- ★ Féach ar an mbileog oibre ar Shláinte & Shábháilteacht chun faisnéis mhionsonraithe a fháil.

Crann Úll i gCoinne Balla

Acmhainní

Spás balla, crann úll, múirín / aoileach, ithir, uisce, tairní saoirseachta agus sreangán nó sreanga.

Modh

- ★ Gearr poll tríd an gcoincreít mór go leor chun an crann a chur nó poll 50mm a dhruileáil sa choincreít agus ceapóg ardaithe a dhéanamh (féach thuas) chun an crann a chur isteach.
- ★ Poll a thochailt agus aoileach/ múirín a chur leis.
- ★ Cuir an crann agus uiscigh.
- ★ De réir mar a fhásann an crann, bearr i i gcruth gaothráin ionas go leagfaidh na craobhacha cothrom in aghaidh an bhalla.
- ★ Ceangail siar na craobhacha agus iad ag fás.

4 Smaointe do thionscadail taighde

Mata - An gairdín a thomhas agus a phleanáil agus léarscáil a tharraingt, méid an choimeádáin a thomhas agus méid na hithreach a theastaíonn a oibriú amach.

OSIE - Taighde a dhéanamh ar phlandaí agus miocaráid na Meánmhara.

Ealaín - Déan coimeádáin a mhaisiú, déan lipéid agus comharthaí do phlandaí, agus taispeántas agus plean a dhéanamh den ghairdín.

Chun tuilleadh eolais a fháil

Cultivate Centre: www.cultivate.ie

Focail Taighde: CRANN LE BALLA, GAOTHRÁN